

श्रम सम्भौता पुनरावलोकन गर्न सधै तर्किन्छ कतार

काठमाडौं/श्रम, रोजगार तथा सामाजिक संरक्षणमन्त्री डोलप साद अर्थात् लम्गलबाट नेपाल का लागि कतारका राजदूत मिसाल बिन मोहम्मद अली अल अन्सारीसँग भेटमा तुर्नै दिपकीय श्रम सम्भौता पुनरावलोकन गर्न आग्रह गरे। कतारी अमिर तमिय बिन हमाद अल थानीले गर्न लागेको नेपाल भ्रमणको समयमै सम्भौता पुनरावलोकन गर्न गरी सहमति जनाउन मन्त्रीले गर्नेको आवहमा कतारी पक्षले स्पष्ट अपार्टमेन्ट।

नेपालमे २०७५ देखि तै पटक-पटक कतारर्गं २०८५मै भएको श्रम सम्भौतालाई समय सान्तर्भीक बनाउन पुनरावलोकनका लागि आग्रह गर्दै आएको छ। सन् २०२८मा विश्व का हुनुपर्थि तै श्रम सम्भौता पुनरावलोकन गर्न नेपालको प्रयास राखिएको छ।

यही सन्तर्भमा कतारी अमिर नेपाल आइने भएपछि नेपाली पक्षले यही अवसरमा श्रम सम्भौता पुनरावलोकन गर्न कतारी पक्षले प्रयास गरिरहेको छ। तर, श्रम मन्त्रालयका अधिकारीहरु प्रक्रिया बढाउने निर्णय पनि लानेमा आशावादी छैन।

मंगलबाट पनि श्रममन्त्री अर्थात् लम्गलबाट श्रम सम्भौता पुनरावलोकन गर्न विषयमा कतारी राजदूत अन्सारीसँग छलफल गरे। श्रम मन्त्रालयका प्रवक्ता गोविन्दप्रसाद सन् रिजालमा अनुसारी भेटवातामा सन् नेप्रेमव २००५ मा हस्ताक्षर भएको दिपकीय श्रम सम्भौतालाई पुनरावलोकन गर्न एवम् कतारका अभियर्तको प्रस्तावित नेपाल भ्रमणको कममा थप श्रम सम्भौतारी गरी कतारमा तकारको अधिकारीहरुको युनासो छ। नेपाल र कतारले न्यायिक सम्भौतारी गर्ने समयमा प्रयास गर्नुपर्यन्त उन्नासो छ।

तर, यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन। कतार विषयमास्त्र अहिले पनि नेपालको प्रतिवामा तकारको अधिकारीहरुको युनासो छ। नेपाल र कतारले न्यायिक सम्भौतारी गर्ने समयमा प्रयास गर्नुपर्यन्त उन्नासो छ।

सन् २०८५मा अर्थिकालाई वार्षिक राजदूत अन्सारीले नापारामहरु सेवा सुविधा र अपार्टमेन्ट आग्रह गर्नुपर्यन्त 'जिलाले मंगलबाट जारी गरेको विज्ञितमा भनिएको छ।

मन्त्रालयका अनुसार राजदूत अन्सारीले कतारको विकासमा नेपाली अभियोग तोगावानोले उच्चारण कर्द गर्दै धन्यवाद दिएका थिए। हाल कतारमा करिब ५ लाखको संख्यामा नेपाली कामदार रहेको र कतारमा काम गर्ने विदेशी नापारिको सम्भौतारी गर्ने समयमा विषयमा नेपाली अधिकारीहरुको युनासो छ।

तर, नेपाली अधिकारीहरुको युनासो छ। अन्सारीले अधिकारीहरुको युनासो छ।

काठमाडौं/साद अधिकारीहरुको युनासो छ।

लागि कतारमा पुणोका छैन। यस्ता अधिकारीको हित रक्षा सुनिश्चित गर्न कतार सरकार नेपालको प्रस्ताव अनुसार सहमत भएको छैन।

गत २८ माघमा आवधारी डायलगमा सहभागी हुन पुरोका नेपाल र कतारका श्रम अधिकारी अधिकारी भएको भेटवातामा पीफे कतारी अमिर तमिय बिन हमाद अल थानीले नेपाल भ्रमणको समयमा हात्ताकार हुने गरी श्रम सम्भौतारी पत्र तयार गर्न सहमति भएको थिए।

पुरोका सम्भौतालाई पुनरावलोकन गर्न दुवै देशले अनलाइनमार्फत छलफल अधि बढाउने निर्णय पनि भएको थिए।

तर, यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन।

गत २८ माघमा आवधारी डायलगमा सहभागी हुन पुरोका नेपाल र कतारका श्रम अधिकारी अधिकारी भएको छैन।

पर्यात सुरक्षाका व्यवस्थाहरु गरिएको हाँदा भाषा र सीप सिकाएर पठाउने व्यवस्था गर्न पटक-पटक कतारी पक्षले मात्र गर्ने अपार्टमेन्ट तस्वीर का अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्। त्यसो हुन नसकार तस्वीर का अधिकारीहरुको युनासो छैन।

'विदेशमा श्रमिकहरूले अनेकान सास्ती भोग्नु परेको छैन,' उनी भन्दछन्, 'मानव तस्करहरूले श्रमिकलाई ढाँचे र अलपत्र पार्ने गरेको छैन।' घरेलु श्रमिकका निम्ती परिवर्त श्रमिक भाग, भर्ना, आपूर्ति प्रतिवामा र हित सुरक्षा जस्ता प्रश्नावारे सबै श्रम गन्तव्य मुलुकसँग सम्भदारी गर्ने र समयसोक्षम पुनरावलोकन गर्ने काम अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्।

पर्यात सुरक्षाका व्यवस्थाहरु गरिएको हाँदा भाषा र सीप सिकाएर पठाउने व्यवस्था गर्ने पटक-पटक कतारी पक्षले मात्र गर्ने अपार्टमेन्ट तस्वीर का अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्।

उत्तर यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन।

तर, यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन।

कतारी पक्षले श्रम सम्भौतार्नदा बढी घरेलु कामदार (विशेषगारी महिला घरेलु श्रमिक) लैजाने व्यवस्था गर्न नेपालसँग चासो अर्थ गर्दै आएको छैन।

घरेलु श्रमिकका निम्ती परिवर्त श्रमिक भाग, भर्ना, आपूर्ति प्रतिवामा र हित सुरक्षा जस्ता प्रश्नावारे सबै श्रम गन्तव्य मुलुकसँग सम्भदारी गर्ने र समयसोक्षम पुनरावलोकन गर्ने काम अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्।

पर्यात सुरक्षाका व्यवस्थाहरु गरिएको हाँदा भाषा र सीप सिकाएर पठाउने व्यवस्था गर्ने पटक-पटक कतारी पक्षले मात्र गर्ने अपार्टमेन्ट तस्वीर का अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्।

उत्तर यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन।

तर, यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन।

कतारी पक्षले श्रम सम्भौतार्नदा बढी घरेलु कामदार (विशेषगारी महिला घरेलु श्रमिक) लैजाने व्यवस्था गर्न नेपालसँग चासो अर्थ गर्दै आएको छैन।

घरेलु श्रमिकका निम्ती परिवर्त श्रमिक भाग, भर्ना, आपूर्ति प्रतिवामा र हित सुरक्षा जस्ता प्रश्नावारे सबै श्रम गन्तव्य मुलुकसँग सम्भदारी गर्ने र समयसोक्षम पुनरावलोकन गर्ने काम अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्।

पर्यात सुरक्षाका व्यवस्थाहरु गरिएको हाँदा भाषा र सीप सिकाएर पठाउने व्यवस्था गर्ने पटक-पटक कतारी पक्षले मात्र गर्ने अपार्टमेन्ट तस्वीर का अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्।

उत्तर यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन।

कतारी पक्षले श्रम सम्भौतार्नदा बढी घरेलु कामदार (विशेषगारी महिला घरेलु श्रमिक) लैजाने व्यवस्था गर्न नेपालसँग चासो अर्थ गर्दै आएको छैन।

घरेलु श्रमिकका निम्ती परिवर्त श्रमिक भाग, भर्ना, आपूर्ति प्रतिवामा र हित सुरक्षा जस्ता प्रश्नावारे सबै श्रम गन्तव्य मुलुकसँग सम्भदारी गर्ने र समयसोक्षम पुनरावलोकन गर्ने काम अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्।

उत्तर यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन।

कतारी पक्षले श्रम सम्भौतार्नदा बढी घरेलु कामदार (विशेषगारी महिला घरेलु श्रमिक) लैजाने व्यवस्था गर्न नेपालसँग चासो अर्थ गर्दै आएको छैन।

घरेलु श्रमिकका निम्ती परिवर्त श्रमिक भाग, भर्ना, आपूर्ति प्रतिवामा र हित सुरक्षा जस्ता प्रश्नावारे सबै श्रम गन्तव्य मुलुकसँग सम्भदारी गर्ने र समयसोक्षम पुनरावलोकन गर्ने काम अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्।

उत्तर यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन।

कतारी पक्षले श्रम सम्भौतार्नदा बढी घरेलु कामदार (विशेषगारी महिला घरेलु श्रमिक) लैजाने व्यवस्था गर्न नेपालसँग चासो अर्थ गर्दै आएको छैन।

घरेलु श्रमिकका निम्ती परिवर्त श्रमिक भाग, भर्ना, आपूर्ति प्रतिवामा र हित सुरक्षा जस्ता प्रश्नावारे सबै श्रम गन्तव्य मुलुकसँग सम्भदारी गर्ने र समयसोक्षम पुनरावलोकन गर्ने काम अल्यावास्थक रहेको पिण्डत बताउँछन्।

उत्तर यो बीचमा पनि निमिले का विषयमा ठोस सहमत बन्न सकेको छैन।

लगायतका विषयमा सहमति भएको थिए। तर, त्यसपछि पनि कतारले सम्भौता पुनरावलोकनमा खासै चाहो दिएन।

समस्यामा श्रमिक

कतार सम्भौता पुनरावलोकनका विवराट भाग भएको 'टर्निङ डोइन्ड' मानिन्छ, 'मानविनाको धन झूलो' कि थार्निवाको मन' भी गीत। ६ वर्ष आगाहि रिलिज भएको यो गीतले ठूलो छायाती कमात्तिको विवराट अनुसार तर्कारमा कैफीत तर्कारमा अग्निशमनमा परिवर्तन भएको छैन। बिविन्न मानवाधिकारीका विवराट अनुसार तर्कारमा कैफीत तर्कारमा अग्निशमनमा परिवर्तन भएको छैन।

तर्कार सम्भौता पुनरावलोकनका विवराट भाग भएको 'टर्निंग डोइन्ड' मानिन्छ, 'मानवाधिकारीका विवराट अनुसार तर्कारमा कैफीत तर्कारमा अग्निशमनमा परिवर्तन भएको छैन।</

